

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

XLVII. De Cardinalitatu quid sentiendum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Legetres erant Ordines, Pontificum ab Aaron: Sacerdorum, à filiis Aaron: & Leuitarum, qui ab Leui oriundi: At hi tres erant iure diuino distincti in potestate quà Ordinis, quà Iurisdictionis, sic, vt summus, medius, imus esset, vnusque altero maior. *Exod. 28. 40. Lev. 8. Num. 3. 4. 20.* vbi de distinctis eorum consecrationibus, vestibus, & officiis. Nec ratio est, vt in Veteri, quàm Nouo Testamento, distinctior sit hierarchia. Illis verò succedunt hodie Episcopi, Presbyteri, Diaconi: ergo non minus, ac illi, distincti sunt. 2. Quia Christus XII. Apostolos delegit ex LXX. Discipulis: vt illi hinc iure diuino maiores fuerint: At Apostolis Episcopi, Discipulis Presbyteri succedunt; ergo pari vtrinque iure. 3. Quia Patres Episcopis dictum volunt, *Matth. 24. Fidelis seruus & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam:* at hæc institutio est iuris diuini. Sicut & istud, *Act. 20. Attendite vniuerso Oregi, in quo vos Spiritus Sanctus constituit Episcopos, regere Ecclesiam Dei.* 4. Sic vsus habet à Christo & Apostolis huc vsque: Sic & S. Patres.

III. Episcoporum Autoritas in Cœtu Presbyterorum est vt Principis ac Iudicis in Concilio consiliariorum sibi subditorum: non vt Consul in Senatu. 1. Patet è S. Literis in *Antichristo meo p. 2. q. 18.* 2. Sic Patres, & Concilia, & Vnus vniuersalis omnium temporum, & locorum.

DICO AD I. ex Ambrosio: Dicit Episcopos & Diaconos qui cum Paulo erant. Ex Theodoro: tunc Presbyteros dicit solitos Episcopos; & hosce, Apostolos: *vt Rom. 16. Andronicus Apostolus:*

Philip. 2. Epaphroditus Apostolus. Ex Chryl. Tunc voces Episcopus & Presbyter, communes fuisse Sacerdotibus, distincta tamen potestate.

AD II. Sic hinc inferre S. Hieronymum mentitur Kemnitius: cum solum ostendat Presbyteros in Scripturis etiam vocari Episcopos; non hos ab illis ordinari posse.

AD III. vti ad. 1. ex Theodoro.

AD IV. Similiter dicendum. Et mentiuntur Waldenses, Hieronymum sequi Aërium: falliturque Mic. Medina. Videtur tamen S. Hier. sententiæ hac in re incertus fuisse; ideoque variasse.

Q V Æ S T I O XLVII

De CARDINALATV quid sentiendum?

CALVINVS Instit. l. 4. cap. 7. §. 30. 1. Hic titulus Gregorij atate in solos Episcopos competeat; non Romana Ecclesia, sed aliis eum attribuit. Apud superioris sæculi scriptores nomen hoc non reperio. 2. Video tamen fuisse tunc Episcopos minores, quos nunc longè antecellunt. &c. Et in Episcopatus Presbyterio maior sit; tamen in multis Augustinus Hieronymo minor est, ait, *Aug. Epist. 19 &c.* 3. Nihil officij tunc habebant, nisi vt in doctrina & Sacramentorum administratione Episcopo adessent, & subessent. Nunc ad eam mutata fors est, vt facti sint Regum & Cesarum cognati. Tunc cum suo Capite sensim creuerunt. Nihil habent legitimi in Ecclesia muneris; fucum duntaxat & inanem larvam retinent. Vnde Gregorius: Flens dico: cum Sacerdotalis Ordo intus cecidit; foris quoque diu stare non poterit.

AUTOR. Tria hæc: I. NOMINIS Antiquitas: Annis 300. ante S. Gregorium in Concilio Romano sub

Dd 2 S. Syl.

S. Syluestro, can. 6. proditur de VII Diaconis Cardinalibus Romæ. Significat idem quod *Principalis*, vt à quo pendeant Episcopi, ceu cardine. Vt Cardinales virtutes, venti, puncta cœli, &c. dicuntur: Sic & Tituli seu Ecclesiæ Principales VII. dicebantur Cardinales; itaque à loco ad personas nomen transit.

II. OFFICIUM Antiquitas, 1. Est aut Episcopalis, aut Presbyteralis, aut Diaconalis. 2. Eligere Papam. 3. Assistere Papæ in regimine, vt Senatores Consuli, vt Consilii Principi. In primitiua tamen Ecclesia omnes ferè Presbyteri ad Electionem Papæ conueniebant in paucitate Cleri: at postea auctiore Clero, soli Principales id munus obierunt.

III. COMPARATIO Cardinalatus cum Episcopatu est talis; 1. Potestate Ordinis maior est Episcopus Cardinali, Presbytero, vel Diacono. 2. Iurisdictione in propriam Ecclesiam item. Quia Episcopus attendit vel Diœcesi toti, vel vrbi; Cardinalis verò soli Titulo suo, in quo est vt parochus, nec ius habet maius, quàm parochiale. 3. Regimine Vniuersalis Ecclesiæ maior est Cardinalis, Presbyter, aut Diaconus, quàm Episcopus. Singulata docet *Bellarmin. lib. 1. c. 16.*

DICO S. Hieronymum fuisse Presbyterum Antiochenum; non Romanum, non Cardinalem; ipso teste *Epist. 61.* Deinde etsi in Concilio 6. Carthaginensi vltimi subscripserunt Cardinales duo; sciendum tamen tunc ætatis Episcopos Cardinalibus fuisse maiores: postea verò mutatum esse.

Q. V. ÆSTIO XLVIII.

COELIBATUS quo Iure sit Ordinibus S. annexus?

LUTHERO-CALVINISTAE, post Iouinianum Willess, negant vlls, adeoque omninò hæreticissimè annexum esse. LUTHERVS *Libro de abroganda Missa, Magdeburgenses Centuriis singulis c. 7. maxime Centuria 11. c. 7.*

BEZA, Martyr, CALVINVS *Inst. l. 4. c. 12. §. 23, &c.* Documenta singulorum subiiciemus infra.

AUTOR. I. Votum Continentiæ non est Iure diuino additum Ordinibus Sacris: proindeque est Dispensabile. Quia ex solo Iure humano Apostolico vis eius dimanat. I. Ita *D. Tho. 2. 2. q. 8. art. 11.* & plerique contra Medinam, Maiorem, &c.

1. Quia Matrimonium non pugnat cum S. Ordinibus ratione Essentiæ suæ, sed Officii: ne actu coniugali, aut curis animus Sacerdotis enervetur. Ideò non est iuris diuini, vt coniugati, si postea ordinentur, abstineant vxoribus. Alioquin Ecclesia non potuisset Græcis permittere vsum vxorum ante Ordines acceptos ductarum.

2. Nulla in Sacra Scriptura extat prohibitio: quin Veteri in Testamento licebat; in Nouo ad Timotheum & Titum iubet eligi castos.

3. Puritas ministerii castitatem requirit, vt conuenientem; non vt Necessariam. Ideò Concilium Ancyranum, à S. Leone confirmatum, permisit etiam post Diaconatum ducere Vxores.

II. Iure Ecclesiastico & Apostolico Coelibatus est Ordinatis mandatus; vt nec prius ductis vxoribus fas vti. 1. Ex Sacra Scriptura vti deducant S. Patres: Vide meum *Antichristum part. 2. q. 19.*

2. Ita Concilia; vt Ancyranum an. 314. Car.